

تحلیل فرهنگی فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی

^۱ حسین حسینی جیردهی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۱۲/۰۶

^۲ غلامحسین رضایت

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۳/۰۲/۱۲

^۳ قدرت حاجی رستملو

^۴ قاسم قنبری خانقاه

چکیده

یکی از راه‌های گسترش رویکرد فمینیسم لیبرال در جهان، استفاده از آموزش زبان انگلیسی است که فرهنگ انگلیسی به وسیله آن در میان زبان‌آموزان رواج می‌یابد. این تحقیق با هدف کشف نشانه‌های ترویج فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان، با رویکردی فرهنگی، ابتدا ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال را مشخص کرد. پس از آن، سه منبع از پرکارترین منابع آموزش زبان انگلیسی در ایران انتخاب شد و بخش‌هایی که نشانه‌های ترویج فمینیسم لیبرال در آنها آشکار بود، تحلیل محتوا شد. تحلیل‌ها براساس مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال و فرهنگ ایرانی اسلامی رایج انجام شد. این تحلیل‌ها برای تأیید در اختیار بیست خبره قرار گرفت و پس از اصلاحات نتیجه‌گیری شد. نتایج حاکی از این بود که دو بعد برابری (۳۵/۵ درصد) و توانمندی (۳۰/۵ درصد) در این منابع از بیشترین فراوانی برخوردار بودند. ابعاد آزادی (۱۷/۵ درصد) و حمایت قانونی (۱۳/۵ درصد) در مرتبه سوم و چهارم قرار داشتند. آمار سایر مؤلفه‌ها کمتر از ۵ درصد و قابل چشم‌پوشی بود.

کلید واژه: فمینیسم لیبرال، منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی، برابری، آزادی، توانمندی برابر.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱- دانشیار دانشگاه امام حسین (ع)

۲- استادیار دانشگاه امام حسین (ع)

۳- استادیار دانشگاه امام حسین (ع)

۴- نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری رشته اطلاعات فرهنگی، دانشگاه امام حسین (ع)

مقدمه

جایگاه و موقعیت زن در جوامع امروزی به موضوعی چالش برانگیز تبدیل شده است. از یک سو، طرفداری افراطی از حقوق زنان و برابری و حتی ارجحیت زنان بر مردان، طرفدارانی را به خود جذب کرده و اقدام‌هایی را به دنبال داشته است که برای رفع نابرابری و برداشتن محدودیت‌ها و تبعیض از زنان تا مطالبه حق برهنگی کامل، آزادی جنسی، هم‌جنس‌گرایی و رفع محدودیت‌های شغلی و ارتباط‌های آزاد مطرح شده است. از طرف دیگر، طرفداران ارزش‌های انسانی، اخلاقی و سستی در برابر این نگرش‌های تندروانه مقاومت کرده و بر حفظ ارزش‌های انسانی و اخلاقی و خانوادگی تأکید دارند. به‌ویژه رویکرد اسلامی - ایرانی با برخورداری از آموزه‌های اسلامی و سنت‌های ایرانی جایگاه ویژه‌ای برای زنان مطرح کرده است که با نگرش مادی و طبیعی ناسازگار و در بسیاری موارد متناقض است.

تاریخ فمینیسم نشان می‌دهد که نگاه فمینیستی به زن با توجه با دکترین غالب در جهان هر زمان شکل خاصی به خود گرفته است. چنان‌که باخیشی بیان کرده است: «فمینیسم در هر دوره از فلسفه سیاسی مطرح و مسلط عصر برای طرح دعاوی خود استمداد طلبیده است. در واقع اختلاف در آرا و اندیشه‌های فمینیستی تا حدودی نتیجه تأثیر تحولات سیاسی و اجتماعی است» (باخیشی، ۲: ۱۳۹۱). در برهه‌ای از قرن نوزدهم، لیبرالیسم به عنوان دستاورد اندیشه غربی رواج یافت و در شکل‌گیری اندیشه‌های اجتماعی مدرن نقش ایفا نمود و زیرساخت نظری توسعه فمینیسم را تشکیل داد. رفته رفته، رویکرد لیبرالیستی شکل خاصی از اندیشه فمینیسم را مطرح کرد که به فمینیسم لیبرال معروف شد. در این اندیشه، زن به عنوان عنصر اجتماعی برابر با مرد از همه آزادی‌های ادعای لیبرالیسم، برخوردار است. در واقع فمینیسم لیبرال بستری تشکیل داد که در آن مبانی لیبرالیسم در ارتباط با زنان توسعه یافت.

رویکرد فمینیسم رادیکال نیز با نگرشی تندتر در مورد آزادی و حقوق زنان در کنار فمینیسم لیبرال مطرح شد، اما از آنجا که این رویکرد در پی ساختارشکنی و خواهان براندازی نظام مبتنی بر سرمایه و مردسالاری بود، مورد توجه نظام لیبرالیستی امریکا قرار نگرفت. اما فمینیسم لیبرال که رویکرد میانه و آشتی‌پذیرانه و مصالحه‌آمیزتری را دنبال می‌کند و با نظام لیبرالی امریکا سازگاری بیشتری دارد، مورد توجه این کشور قرار گرفت.

هدف تحقیق این است که نشانه‌های فمینیسم لیبرال امریکایی در منابع آموزش زبان انگلیسی را پی‌جویی کرده و به این پرسش پاسخ دهد که امریکا در منابع آموزش زبان انگلیسی تا چه حد به ترویج فمینیسم لیبرال می‌پردازد و از این راه چه آسیب‌هایی به فرهنگ زبان‌آموزان ایرانی وارد می‌شود.

ریشه واژه فمینیسم^۱ فرانسوی است و به معنای زن‌گرایی یا اصالت زن یا مکتب زن-محور است. مفهوم رایج این واژه در دانشنامه بریتانیکا چنین آمده است: «باور به برابری اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جنسیت‌ها». مانند بسیاری از نظریه‌های نوین، فمینیسم نیز یک نظریه واکنشی است. در واقع این گرایش، پیامد تحقیرها و ظلم‌هایی بود که در حق زنان اعمال می‌شد که آنها حتی تا حد مال و دارایی مردان قابل مبادله بودند. فمینیسم، باورها، نظرها، برنامه‌ها و اقدام‌های متفاوتی را دربرمی‌گیرد که متناسب با شرایط تاریخی و دکترین‌های غالب در هر دوره مطرح شده‌اند. در مجموع، فمینیسم باورها، نگرش‌ها و نظرهایی را درباره فرهنگ زنان شامل می‌شود و مشخص می‌کند که اهداف و آرمان‌های مربوط به زنان چگونه باید تحول یابد و به کدام ارزش‌ها و رفتارها باید ارجح گذاشته شود و کدام تغییر کند. در اصل، فمینیسم نوعی نگرش خاص افراطی به زن است.

تفکر فمینیسم ضمن اینکه از فرهنگ سرچشمه می‌گیرد، بر فرهنگ اثر می‌گذارد و تمام ابعاد آن، از جمله روابط اجتماعی و خانوادگی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. نکات اصلی مورد تأکید در فمینیسم که رویکرد اصلی آن را مشخص می‌کند، بر اساس دانشنامه استنفورد (۲۰۱۳) عبارتند از:

مبارزه با هرآنچه که علیه زنان به عنوان نامناسب، تبعیض‌آمیز یا سرکوبگر قلمداد شود.

مبارزه با آنچه که در فرهنگ برای زنان امتیاز منفی به بار می‌آورد. برخورد یکسان با زنان و مردان و قائل شدن احترام برابر در نقش‌های مختلف (دانشنامه فلسفی استنفورد، ۲۰۱۳:۱۶).

فمینیسم لیبرال ریشه در فلسفه گسترده‌تری به نام فلسفه سیاسی لیبرالیسم دارد. به همین دلیل، دانشنامه فلسفی استنفورد از کانت، استوارت میل و رائل به عنوان پایه‌گذاران اندیشه فمینیسم لیبرال یاد کرده است. (دانشنامه فلسفی استنفورد، ۲۰۱۳: ۲۰). شاخص اصلی این رویکرد، با «نظام جنسیتی» نقطه اشتراک دارد و بر این اندیشه استوار است که آداب و رسوم، سنت‌ها و نهادهایی که از نظام پدرسالارانه باقی مانده‌اند، باید به نفع زنان اصلاح شوند (اوکین، ۱۹۸۹: ۸۹). اندیشه‌های نوین فمینیسم لیبرال بر مبنای نظریات فمینیستی طراحی شده و بیشتر در تعارض با مردسالاری و احیای حقوق برابر برای زنان بنا شده‌اند.

فمینیسم لیبرال شکلی از فمینیسم است که احیای حقوق برابر زنان را در همه زمینه‌ها تنها از روش‌های قانونی و توسل به اصلاحات اجتماعی ممکن می‌داند. در این رویکرد مناقشه با مردان بر سر این حقوق امری ضروری به شمار می‌آید. این رویکرد برخلاف موج نخست فمینیسم که تنها بر حق رأی زنان تأکید داشت، خواهان تحول اجتماعی در راستای پایان بخشیدن به وابستگی زنان به مردان است.

این نوع فمینیسم با موج سوم فمینیسم که جریان افراطی را دنبال می‌کند و خواهان دگرگونی بنیادین در این زمینه است، نیز تفاوت دارد و بر حفظ ساختار موجود و انجام اصلاحات تأکید می‌کند (دانشنامه فلسفی استنفورد، ۲۰۱۳:۲۲). هرچند بن‌مایه اصلی فمینیسم منازعه با مردان در راستای احقاق حقوق زنان است، اما این منازعه در فمینیسم لیبرال شدید نیست و به نوعی همزیستی مسالمت‌آمیز انجامیده است. پاک‌نیا عقیده دارد که فمینیسم لیبرال رادیکال نگرشی از فمینیسم را تشکیل می‌دهد که «در پی جامعه‌ای زنانه و ایستاده در برابر مردان» است، اما فمینیسم لیبرال رویکرد آشتی‌جویانه را دنبال می‌کند (پاک‌نیا، ۱۳۸۹:۱۰۸).

مبانی اصلی فمینیسم لیبرال در ادامه این مقاله مورد توجه قرار می‌گیرد و مقوله‌های فرعی منتسب به هرکدام توضیح داده خواهد شد تا مدل مفهومی تحقیق به دست آید. این مبانی که از ترکیب مبانی لیبرالیسم و فمینیسم به دست آمده‌اند، می‌توانند از نظر فرهنگی آسیب بیشتری بر فرهنگ‌های دین‌محور وارد کنند. علت این است که این رویکرد مانند فمینیسم رادیکال و دیگر شکل‌های فمینیسم چندان تندرو نیست و ممکن است راحت‌تر در میان زبان‌آموزانی که فرهنگ‌های دین‌محور دارند، پذیرفته شود.

فمینیسم لیبرال با مبانی لیبرالیسم سازگاری دارد و بر همین اساس می‌توان آن را به عنوان رویکرد امریکایی فمینیسم تلقی کرد. براساس رویکرد لیبرالیسم، آزادی فردی در همه زمینه‌ها مورد تأکید است. با اضافه شدن واژه فمینیسم، این آزادی در مورد تمام مسائل مربوط به زنان گسترش پیدا می‌کند. آزادی در فمینیسم لیبرال، به صورت آزادی فردی مورد توجه قرار گرفته است و در آن شخص آزاد است تا به هر شکلی که می‌خواهد زندگی کند. این نوعی آزادی شخصی است که براساس آن زن در رفتار خود تابع هیچ قیدی نیست. در این رویکرد، همه قید و بندهای

اجتماعی و فرهنگی که با سلب اختیار از زنان مانع رشد و شکوفایی آنها می‌شود، نفی شده است. آن‌چنان‌که اوکین باور دارد، تمام این قید و بندها ناشی از نظام جنسیتی و آداب و رسوم است که از گذشته باقی مانده است (اوکین^۱، ۸۹:۱۹۸۹). فمینیسم لیبرال زنان را دارای توانمندی جسمی و ذهنی برابر با مردان تلقی می‌کند و هرگونه تفاوت موجود را ناشی از دوران مردسالارانه گذشته می‌داند. براساس این رویکرد طبیعت متفاوت زن و مرد که پیشتر به عنوان توجیه‌کننده تفاوت وظایف و توانمندی‌های زنان به کار گرفته می‌شد، اهمیت ندارد و همان‌طور که پاک‌نیا توضیح می‌دهد، بر این باور است که «گفتمان برتر با پافشاری بر اینکه جسم و روان زن با وظایف او کاملاً هماهنگ است، جایگاه طبیعی زن را در خانه و کار او را در پرداختن به همسر و فرزندان می‌دانست» (پاک‌نیا، ۱۹۸۹: ۹). به این دلیل فمینیسم لیبرال به شدت بر توانمندی زنان در انجام کارهای مردانه و خشن تأکید می‌کند. براساس این رویکرد تفاوتی در انجام کارها، چه در نظام خانوادگی و چه در نظام اجتماعی میان زنان و مردان وجود ندارد. برابری زنان در پذیرش مسئولیت و برخورداری از توانمندی لازم برای انجام این مسئولیت‌ها از نکات بارز فمینیسم لیبرال به شمار می‌آید.

در مورد نقش زنان در خانواده نیز فمینیسم لیبرال بر رفع قوانین محدود کننده تأکید دارد. در این رویکرد تأکید می‌شود که نباید قدرت انتخاب آزاد در نقش‌های خانوادگی از زنان گرفته شود و حکومت باید این حق برابر را برای زنان تضمین کند. اوکین در این زمینه می‌نویسد:

زندگی خانوادگی اثر شدیدی بر آزادی فردی بزرگسالان دارد. برای مثال، مسئولیت مراقبت از فرزندان محدودیت زیادی را بر آزادی فردی زنان تحمیل

می‌کند. در نظام فمینیسم لیبرال حکومت با علاقه تلاش می‌کند تا زندگی خانوادگی لطمه‌ای بر آزادی فردی زنان وارد نکند. برخی بر این باورند که حکومت باید عدالت را در خانواده حکم فرما کند. برای مثال این حکومت است که سهم کارهای مشمول دستمزد و غیر آن را برای هر کدام مشخص می‌کند. (اوکین، ۱۹۸۹: ۱۷۱)

لیبرال فمینیست‌ها، آن‌چنان‌که کورنل بیان کرده است، هرگونه محدودیت قانونی را در باره ارتباط جنسی زنان رد می‌کنند و بر این باورند که «هیچ محدودیتی در مورد پورنوگرافی مورد قبول نیست» (کورنل، ۱۹۹۸: ۵۷). وی همچنین تجارت جنسی زنان را موافق حق آزادی آنان می‌داند و بر این باور است که باید برای دستمزد بیشتر و شرایط کاری بهتر زنان اقدام کرد (همان، ۵۸). در این راستا، کاد^۱ نیز توصیه می‌کند که باید از اعمال هرگونه خشونت علیه زنان در هر کجا جلوگیری شود (کاد، ۲۰۰۶: ۸۵).

برابری در روابط شخصی میان زنان و مردان از جمله مواردی است که در فمینیسم لیبرال بر آن تأکید می‌شود. نابرابری در روابط شخصی میان زنان و مردان، به صورتی که مردان بر اوضاع مسلط و زنان را تحت فشار قرار می‌دهند و از دستیابی آنان به امکانات مربوط به کار و سرمایه و آموزش ممانعت می‌کنند، پدیده‌ای است که فمینیسم لیبرال داعیه مبارزه با آن را دارد (آبی، ۲۰۱۱: ۱۲۱).

ایفای نقش سیاسی برابر از موارد دیگری است که در فمینیسم لیبرال مورد توجه قرار گرفته است. نقش نداشتن زنان در برخی از نظام‌های انتخاباتی، زمینه را برای طرح برابری حق انتخاب شدن و انتخاب کردن به عنوان یک حق برای زنان، از

سوی فمینیسم لیبرال فراهم کرده است. دانشنامه فلسفی استنفورد در دفاع از حق مشارکت سیاسی و انتخاباتی زنان را می‌نویسد:

تلاش برای افزایش حق نظردهی و انتخابات برای زنان، با محدودیت‌هایی که برای زنان وجود دارد در تقابل است. نظام مردسالاری زنان را در استفاده از این حق در تنگنا قرار می‌دهد. برای مثال، زنان وقت کافی ندارند تا در مباحث سیاسی مشارکت کنند. برخی از الگوهای مردانه، زنان را دارای استعداد لازم برای رهبری نمی‌دانند.» (دانشنامه استنفورد، ۲۰۱۳: ۲۳). دانشنامه استنفورد می‌افزاید، برای رهایی از حلقه تنگ فرهنگ مردسالاری، «باید تغییرات فرهنگی ایجاد شود و الگوهایی که توانایی زنان را برای مشارکت در امور سیاسی کافی نمی‌دانند، تغییر یابند. این کار برای تثبیت حقوق زنان و ارزش‌های دمکراسی و پایان دادن به سلطه مردان لازم است.» (دانشنامه فلسفی استنفورد، ۲۰۱۳: ۲۴).

شکل شماره ۱- ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال

آسیب‌های فمینیسم لیبرال بر فرهنگ ایرانی اسلامی از چند منظر قابل توجه است. رویکرد فمینیسم لیبرال جنبه آزادی‌های فردی و اجتماعی زن را جدا از هرگونه ملاحظات فرهنگی و اخلاقی در نظر می‌گیرد و هیچ‌نگاهی به تفاوت‌های فرهنگی و آموزه‌های اخلاقی ندارد. دایانا میر^۱ از این منظر به فمینیسم نگرسته و به این نتیجه رسیده است: «تصورات اخلاقی نظریه‌پردازان و فعالان فمینیستی محدود است. آنها به درستی نمی‌دانند که گزینه‌های واقعی سازگار با آزادی فردی چه خواهد بود» (میر، ۲۰۰۴: ۲۱۳). آلستات در زمینه تقسیم کار برابر در خانه بر این باور است که «خانواده برابر^۲ حتی از نظر مبنایی هم آرمانی مشکل‌آفرین است. برابرخواهی در خانواده، نه از این نظر که با نظریه‌های امروزی متفاوت است، بلکه از این نظر که افراد آزاد می‌خواهند زندگی خود را به صورتی متفاوت اداره کنند، محدودیت به وجود می‌آورد» (آلستات، ۲۰۰۴: ۱۱۳).

تفاوت فرهنگی نیز مسئله‌ای است که فمینیسم لیبرال را با چالش مواجه می‌کند. ممکن است فمینیسم لیبرال، به علت ریشه داشتن در لیبرالیسم بتواند در فرهنگ‌های لیبرال معنی‌دار باشد، اما در فرهنگ‌هایی که بر پایه‌های جهان‌بینی استوار هستند، حاصلی جز تعارض نخواهد داشت. براساس مبانی اسلامی، نظریه فمینیسم معارض مقام و جایگاهی است که در اسلام برای زنان در نظر گرفته شده است. همانطور که حضرت آیت‌الله جوادی آملی نگاه اسلام به زن یا مرد را نگاهی ظاهری و سطحی و مادی نمی‌داند. اسلام ضمن رعایت ریزترین جنبه‌های مادی و حقوقی آنها را به هیچ وجه هدف و مایه برتری نمی‌داند. وی عقیده دارد:

اگر کسی معیار فضیلت را در مسائل مادی و پست و مقام خلاصه کند، باید در اصل تفکر و ارزیابی خود تجدید نظر کند. نظامی که مسائل را از محور طبیعت و ماده می‌نگرد، کسی را که دارای میز بزرگ‌تر، سمت برتر و حقوق و مزایای بیشتر است، افضل می‌داند. اما اسلام به این گونه امور بها نمی‌دهد و می‌گوید: عظمت انسان به جان آدم است و چیزی که جدای از جان آدم است، فقط ابزار اجرایی است. بنابراین اگر کسی فقط از مزایای خارج از جان برخوردار باشد، جان او متکامل نشده است (جوادی آملی، ۱۳۸۰: ۳۹۴).

روش

در این تحقیق، نگرش فمینیسم لیبرال که در عرصه قدرت نرم و نفوذ فرهنگی امریکا گسترش بیشتری یافته است، به روش کیفی در منابع چندرسانه‌ای آموزش زبان انگلیسی امریکایی در مورد کاوش قرار می‌گیرد. برای انجام تحقیق ابتدا ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال با بررسی ادبیات این حوزه مشخص شد. پس از آن، سه منبع پرکاربر آموزش زبان انگلیسی در ایران انتخاب شد. پس از بررسی منابع چندرسانه‌ای، بخش‌هایی که نشانه‌های ترویج فمینیسم لیبرال در آنها آشکار بود، با توجه به ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال تحلیل محتوا شد. نتایج تحلیل برای تأیید در اختیار بیست خبره قرار گرفت و پس از تأیید و انجام اصلاحات پیشنهادی خبرگان، مورد استفاده قرار گرفت. نتیجه این تحقیق نشان داد که در این منابع چه ابعاد و مؤلفه‌هایی از فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان انگلیسی فراوانی بیشتری دارند. آگاهی از این فرایند برای دست‌اندرکاران فرهنگی جامعه و سیاستگذاران آموزش زبان انگلیسی این امکان را فراهم می‌کند که با اقدامات خنثی‌کننده و بصیرت‌افزا، مدرسان و زبان‌آموزان را از آسیب‌های فرهنگی مصون نمایند.

تحلیل محتوای منابع آموزش زبان

در تحلیل محتوای سه منبع انتخابی از منابع آموزش زبان، ابتدا بخشی از هر درس که در آن شاخص‌های فمینیسم لیبرال وجود دارد، در جدول قرار می‌گیرد. ترجمه یا توضیح عبارت یا تصویر مربوطه عرضه و در ردیف پایین آن به مقوله یا مقوله‌های اصلی و فرعی مربوط به آن اشاره می‌شود. در پایین جدول محتویات و رویکرد آن درس و ارتباط آن با فمینیسم لیبرال توضیح داده می‌شود. در تحلیل این مباحث، نکات آسیب‌زا هر کدام از مطالب از لحاظ فرهنگی توضیح داده می‌شود. پس از بررسی تمام منابع، در جدولی جداگانه مقوله‌های اصلی و فرعی آنها جمع‌بندی شده و درصد فراوانی آنها مشخص می‌شود. تحلیل کلی این تحقیق با تحلیل آمار به دست آمده از هر سه مجموعه ارائه می‌شود.

یافته‌ها

جدول شماره ۱: تحلیل سی‌دی ۴ از مجموعه آموزشی صدای امریکا

MUSIC PROMOTER TURNS AMERICAN WOMEN INTO BELLYDANCE SUPERSTARS	
ترویج‌گر موسیقی، زنان امریکایی را به فوق ستاره‌های رقص شرقی تبدیل می‌کند.	
خلاصه متن: میک کوپلند، موسیقیدان امریکایی تلاش دارد تا رقص عربی را ارتقا دهد و آن را با موسیقی غربی درهم آمیزد. او این نوع رقص را تنها با دختران امریکایی تمرین می‌کند و با اجرای برنامه‌های متعدد در کشورهای مختلف می‌خواهد تا پیامی را به خاورمیانه برساند.	
ترجمه واحد ضبط ۱	واحد ضبط ۱
COPELAND HOPES THAT HIS BELLYDANCE SUPERSTARS WILL SEND A MESSAGE TO THE MIDDLE EAST	کوپلند امیدوار است که رقصان فوق‌ستاره گروه او پیامی را به خاورمیانه برسانند.
مقوله اصلی: برابری؛ توانمندی؛ حمایت قانونی	مقوله فرعی: برابری زنان در کار و تجارت؛ مراقبت از دیگران؛ استقلال حقوقی
ترجمه واحد ضبط ۲	واحد ضبط ۲
'BELLYDANCE SUPERSTARS ARE THE WORLD'S MOST IMPORTANT DANCE TROUPE' BECAUSE THEY ARE THE ONLY DANCE TROUPE IN THE WORLD THAT ACTUALLY IS MADE UP OF AMERICAN LADIES.	فوق‌ستاره‌های رقص شرقی مهم‌ترین گروه رقصی جهان هستند، زیرا آنها تنها گروهی در جهان هستند که واقعا از زنان امریکایی تشکیل شده‌اند.
مقوله اصلی: برابری؛ حمایت قانونی؛ توانمندی	مقوله فرعی: توانایی انجام کار دشوار؛ مراقبت از دیگران؛ استقلال حقوقی
ترجمه واحد ضبط ۳	واحد ضبط ۳
...WHEN I HAVE A MAN COME UP TO ME AND SAY THAT I'VE MADE HIM FEEL PROUD ABOUT HIS CULTURE.	یکی از رقصه‌ها: وقتی مردی بالای سن می‌آید و می‌گوید که من باعث شده‌ام تا او به فرهنگش افتخار کند، (احساس موفقیت می‌کنم).
مقوله اصلی: برابری؛ حمایت قانونی؛ توانمندی	مقوله فرعی: برابری در انجام کار و تجارت؛ مراقبت از دیگران

نتیجه فرهنگی این مطلب که زنان رقاصه امریکایی می‌توانند فرهنگ بومی غیر امریکایی‌ها را به یاد آنها بیاورند تا آنها بدان افتخار کنند، این است که فرهنگ امریکایی با نگاهی فمینیستی در جهان قابلیت انتشار دارد. تأکید خاص این متن بر امریکایی بودن همه زنان گروه رقاصی، در راستای گسترش فرهنگ امریکایی لیبرال فمینیستی است. به ظاهر، این گروه چنان جذابیتی داشته که ۸۰۰ برنامه در کشورهای مختلف اجرا کرده است. این جمله نویسنده که می‌گوید این گروه برای خاورمیانه پیام دارد، از لحاظ فرهنگی قابل تأمل است. بیشترین کشورهای اسلامی در خاورمیانه قرار دارند از این رو نویسنده می‌خواهد پیام خود را مبنی بر توانایی زنان امریکایی به این کشورها برساند تا به دو هدف برسد. هدف نخست بزرگ‌نمایی فرهنگ امریکایی است که در آن زنان از چنان توانایی‌های هنری برخوردارند که می‌توانند دیگران را تحت تأثیر قرار داده و برای آنها الگو باشند. هدف دوم اشاعه فمینیسم لیبرال امریکایی و نفوذ در فرهنگ اسلامی و سنت‌های شرقی است.

جدول شماره ۲: تحلیل سی دی ۲۹ از مجموعه آموزشی صدای امریکا

WOMEN IN THE NAVY ABROAD AN AIRCRAFT CARRIER	
زنان در مأموریت خارجی ناو هواپیمابر نیروی دریایی امریکا	
<p>خلاصه متن: در این درس تصویری از تعدادی از افسران و کارکنان زن ناو هواپیمابر لینکلن نیروی دریایی امریکا نشان داده می‌شوند که به شدت مشغول کار هستند. گزارشگر از کار زنان در این ناو و بالا بودن قدرت فرماندهی، میزان مسئولیت‌پذیری و انجام وظیفه آنان با افتخار صحبت می‌کند. فرماندهان و کارکنان زن در مصاحبه با گزارشگر، رضایت و خوشحالی خود را از کار در نیروی دریایی امریکا اعلام می‌کنند.</p>	
ترجمه واحد ضبط	واحد ضبط
 <p>4,000 students. Commander</p>	<p>وزارت دفاع (امریکا) برنامه‌هایی را برای واگذاری ۱۴۰۰۰ شغل جدید برای زنان اعلام کرده است.</p>
<p>DEPARTMENT OF DEFENCE HAS ANNOUNCED PLANS TO OPEN ۱۴۰۰۰ MORE MILITARY POSITIONS TO WOMEN.</p>	
<p>مقوله‌های فرعی: حقوق اجتماعی برابر؛ کار برابر با مردان؛ توانایی انجام کارهای سخت و مردانه؛ مدیریت و رهبری؛ برابری جنسیتی</p>	<p>مقوله اصلی: حمایت قانونی؛ برابری؛ توانمندی</p>
ترجمه واحد ضبط	واحد ضبط
<p>MANY WOMEN SERVING ON ABRAHAM LINCOLN JOINED THE NAVY AS A WAY TO SUPPORT THEIR FAMILIES.</p>	<p>بسیاری از زنانی که در ناو هواپیمابر لینکلن کار می‌کنند، برای کمک به خانواده‌شان به نیروی دریایی پیوسته‌اند.</p>
<p>مقوله فرعی: توانمندی زنان در ایفای نقش مردانه؛ کمک اقتصادی به خانواده؛ برابری جنسیتی</p>	<p>مقوله اصلی: توانمندی</p>
<p>AMBER MENTZER WANTS TO SAVE MONEY DURING HER FOUR-YEAR TERM OF SERVICE AND THEN LEAVE THE NAVY, BUT NOT SHE IS UNHAPPY, YOU COME IN WITH A POSITIVE ATTITUDE AND DO WHAT YOU NEED TO DO YOU'LL BE FINE. SO I DON'T HAVE A PROBLEM WITH THE WORKLOADS OR ANYTHING.</p>	<p>«امبر منتزر» می‌خواهد پس از پس‌انداز پول در دوره چهار ساله خدمتش، نیروی دریایی را ترک کند، اما نه به دلیل ناراضی بودن. او می‌گوید: شما با نگرش مثبت وارد ارتش می‌شوید و هر کاری را که برای شادمانی خودتان لازم است، انجام می‌دهید. من هیچ مشکلی ندارم، نه از لحاظ فشار کار و نه از هیچ نظر دیگری.</p>
<p>مقوله فرعی: توانمندی زنان در انجام کارهای سخت؛ برابری جنسیتی؛ برابری اجتماعی</p>	<p>مقوله اصلی: توانمندی؛ برابری</p>

در راستای ترویج فمینیسم لیبرال امریکایی، وزارت دفاع امریکا برنامه‌ریزی کرده تا ۱۴۰۰۰ زن را در موقعیت‌های مختلف نظامی در ارتش امریکا به استخدام درآورد. استخدام زنان در ارتش به تنهایی رویکرد فمینیستی را نشان نمی‌دهد، اما بیان این مطلب با رقمی چنین تکان دهنده حاکی از آن است که تعمدی در بزرگ‌نمایی خبر وجود دارد، به‌ویژه اینکه قرار است این زنان در مأموریت‌های خارجی شرکت کنند. با استخدام زنان برای مشاغل نظامی، با خشونت و سختی‌ای که لازمه کار نظامی است، رویکرد وزارت دفاع در نشان دادن توانمندی زنان در انجام کارهای سخت، مشخص می‌شود. اعلام چنین رویکردی در کتاب آموزش زبان که در دیگر کشورها تدریس می‌شود، برای ترویج این نگرش در میان زبان‌آموزان است. از نظر فرهنگ ایرانی - اسلامی که در آن زن ضمن برخورداری از حقوق خاص خود، از جایگاه معنوی و مقدسی نیز برخوردار است، به‌ویژه اینکه در انجام وظایف نظامی از امتیازات ویژه‌ای برخوردار است، چنین رویکردهایی آسیب‌زننده خواهند بود.

جدول شماره ۳: تحلیل سی دی ۵۴ از مجموعه آموزشی صدای امریکا

THREE SISTERS FOLLOW IN THE FLIGHT PATH OF A FAMILY OF PILOTS	
سه خواهر مسیر پرواز خانواده خلبانی را ادامه می دهند	
خلاصه متن: خانواده اسمیت، پدر بزرگ و مادر بزرگ، پدر و سه خواهر از نسل سوم در نیروی هوایی عضو هستند. آنها پرواز و خدمت در نیروی هوایی را دوست دارند. آنها با افتخار و خوشحالی از زمان خدمت خود یاد می کنند.	
	تصویری از خانواده‌ای نظامی که تا سه نسل در نیروی هوایی ارتش امریکا عضو بوده‌اند. تصویر شاد آنها نشان‌دهنده رضایت آنها از خدمت در ارتش امریکا است.
مقوله اصلی: توانایی؛ برابری؛ حمایت قانونی	مقوله فرعی: توانایی انجام کارهای مردانه؛ انجام کارهای دشوار؛ موقعیت اجتماعی برابر؛ نفی تبعیض جنسیتی؛
لین اسمیت و همسرش بتسی از موفقیت فرزندان‌شان خوشحال هستند.	NOW RETIRED, LANE SMITH AND HIS WIFE BETSY ARE HAPPY ABOUT THE SUCCESS OF THEIR DAUGHTERS
مقوله‌های اصلی: توانمندی؛ برابری	مقوله‌های فرعی: توانایی انجام کارهای سخت و سابقا مردانه؛ مسئولیت خانوادگی

در این متن داستان سه خواهر که همه به نیروی هوایی امریکا پیوسته و خلبان شده‌اند، بیان شده است. تجسم فمینیسم لیبرال در این متن و تصاویر همراه آن به این صورت روشن می‌شود که از نسل گذشته که پدر بزرگ در آن خلبان بوده است، تنها دختران خانواده از فرصت گسترش فمینیسم در امریکا استفاده کرده و راه او را دنبال می‌کنند. این داستان تلویحا بر این مدعا تأکید دارد که نوبت انجام کارهای سخت و سابقا مردانه به زنان رسیده است و آنها می‌توانند موقعیت‌های

اجتماعی و ملی داشته باشند. در این متن دختران خانواده مسئولیت ادامه افتخارات اجتماعی خانوادگی را به دوش دارند.

جدول شماره ۴: تحلیل سی دی ۶۰ از مجموعه آموزشی صدای امریکا

<p>MORE WOMEN ARE PLAYING FOOTBALL IN US زنان بیشتری به فوتبال امریکا می پیوندند</p>	
<p>خلاصه متن: فوتبال امریکایی هر روز زنان بیشتری را به خود جذب می کند. زمینه فعالیت و پیشرفت زنان در این ورزش در امریکا فراهم است. تیم فوتبال زنان امریکا موفقیت های بزرگی به دست آورده و مدال طلا کسب کرده است.</p>	
	<p>زنان بیشتری به فوتبال امریکا می پیوندند. تصویری از تیم ملی فوتبال زنان امریکا.</p>
<p>MORE WOMEN ARE PLAYING FOOTBALL IN US.</p>	<p>مقوله های اصلی: توانمندی؛ برابری؛ حمایت قانونی</p>
<p>مقوله های فرعی: توانایی انجام کارهای دشوار؛ توانایی کارهای خشن؛ توانایی کارهای مردانه؛ توانایی مدیریت و رهبری</p>	<p>مژده محسنین که در کودکی از ایران به امریکا مهاجرت کرده است: «این یک تحول فکری بزرگ است».</p>
<p>IT'S A HUGE MENTAL TRANSFORMATION." MOSSANEN MOVED TO AMERICA FROM IRAN AS A CHILD.</p>	<p>مقوله اصلی: برابری؛ توانمندی؛ حمایت قانونی؛ آزادی</p>
<p>مقوله فرعی: برابری جنسیتی؛ توانمندی کارهای سخت؛ نفی تبعیض جنسیتی؛ حق انتخاب کار؛ آزادی اجتماعی؛ آزادی فردی</p>	<p>وقتی زنان در حال بزرگ شدن هستند، اکثرا به آنها گفته می شود که نباید پرخاشگر باشند. جالب است جایی وجود داشته باشد که همه این توصیه ها را دور بریزید.</p>
<p>MOST OF THE TIME AS WOMEN GROWING UP WE'RE TOLD, YOU KNOW NOT TO BE AGGRESSIVE, AND IT'S NICE TO HAVE AN OUTLET WHERE YOU CAN COME SOMEWHERE AND LET ALL OF THAT OUT.</p>	<p>مقوله اصلی: حمایت قانونی؛ برابری؛ آزادی اجتماعی؛ آزادی کنش فردی</p>
<p>مقوله فرعی: نفی تبعیض جنسیتی؛ برابری در حقوق اجتماعی؛ آزادی کنش اجتماعی؛ آزادی کنش فردی</p>	

نمایش فوتبال امریکایی، با خشونت و فشاری که لازمه آن است، با تأکید بر اینکه زنان می توانند همه کارهای مردان را انجام دهند، بر سبک زندگی خشونت آمیز امریکایی و برابری مردان و زنان در تمام شئون تأکید دارد. تأکید بر موفقیت زنان و کسب جایزه طلا به این معناست که زنان هم می توانند مانند مردان تیم فوتبال

امریکایی قدرتمندی داشته باشند و موفقیت کسب کنند. رویکرد فمینیستی این مطلب از آنجا مشخص می‌شود که یکی از اعضای تیم (که اصالتاً ایرانی است) از این کار به عنوان تحول فکری نام می‌برد. دلیل دیگر رویکرد فمینیستی این مطلب به ترویج خشونت از سوی زنان مربوط می‌شود. نویسنده از اینکه جایی وجود دارد که افکار ضدخشونت توسط زنان را رد می‌کند، خوشحال است. از نظر نویسنده، گرایش زیاد زنان به فوتبال امریکایی به این دلیل است که آنها می‌توانند در آن، خشونت خود را به نمایش بگذارند. آسیب‌رسانی فرهنگی این متن به ترویج روحیه خشونت در زنان است. متن چنین نشان می‌دهد که گویی برای احقاق حقوق زنان لازم است زن روحیه خشن و سخت‌ستیزی داشته باشد.

جدول شماره ۵: تحلیل محتوای درس ۵ کتاب ۱ انگلیش فایل

بیرون بودن شبانه دختران	
واحد ضبط	ترجمه واحد ضبط
THE MAGAZINE MARI CLAIRE ASKED ITS WOMEN JOURNALISTS IN RIO, BEIJING AND MOSCOW TO GO OUT FOR EVENING AND THEN WRITE A REPORT (ON GIRLS' NIGHT OUT)	ص. ۵۶ مجله ماری کلر از خبرنگاران زن خود می‌خواهد که شب‌هنگام در ریو، پکن و مسکو از منزل خود بیرون بروند و در مورد بیرون رفتن دختران در شب گزارش تهیه کنند.
مقوله‌های فرعی: آزادی کنش اجتماعی؛ آزادی کنش فردی؛ برابری حقوق اجتماعی؛ نفی تبعیض جنسیتی	مقوله‌های اصلی: آزادی؛ برابری؛ حمایت قانونی

این درس به موضوع بیرون ماندن زنان در شب‌ها تا دیروقت در سه شهر غیرامریکایی اختصاص دارد. با پرداختن به این کار، فرهنگ هنجارستیزی و بی‌بند و باری با عنوان آزادی و حقوق برابر برای زنان ترویج می‌شود. در صورت نبودن چنین آزادی‌هایی در این شهرها زبان‌آموز به طور طبیعی فرهنگ آنها را ناقص تلقی خواهد کرد. انتخاب پکن و مسکو برای ارائه گزارش بسیار معنادار است. در این متن دو کشوری که از نظر سیاسی و اقتصادی رقیب تاریخی امریکا محسوب

می‌شوند، در نظر گرفته شده‌اند تا تأثیرگذاری فرهنگ غربی بر کشورهای رقیب سنجیده شود و با مشاهده تفاوت در آزادی کنش‌های اجتماعی زنان در این کشورها، فرهنگ آنها به چالش کشیده شود.

جدول شماره ۶: تحلیل محتوای درس ۳ کتاب ۱ امریکن هد وی

لوازم آرایشی ایمان	
واحد ضبط	ترجمه واحد ضبط
	<p>ص. ۲۱ در این صفحه، تصویری از یک زن سومالیایی به نام ایمان! چاپ شده است که در امریکا زندگی می‌کند و کار او مدل شدن برای فروش لوازم آرایشی است. او پنج زبان می‌داند، با یک امریکایی ازدواج کرده و دو دختر دارد. یک شرکت لوازم آرایشی به نام «ایمان» در نیویورک وجود دارد که عنوان آن از نام او گرفته شده است.</p>
<p>مقوله فرعی: آزادی کنش اجتماعی؛ آزادی کنش خانوادگی؛ توانمندی انجام کار سخت؛ نفی تبعیض جنسیتی؛ مسئولیت خانوادگی؛ حق کار</p>	<p>مقوله اصلی: آزادی؛ توانمندی؛ حمایت قانونی؛ برابری</p>

چند نکته مهم در این تصویر وجود دارد. ابتدا نام شرکت لوازم آرایشی است که از کلمه «ایمان» تشکیل شده و به نظر نمی‌رسد، تصادفی باشد. اینکه شرکتی به نام ایمان تشکیل و لوازم آرایشی تولید می‌کند، مفهومی نمادین دارد. انتخاب این شرکت از میان همه شرکت‌های تولیدی از طرف نویسنده با هدف تغییر هویتی است که امریکایی‌ها برای دیگر کشورهای غیرهمسوی خود دنبال می‌کنند. تلاش این است تا فرهنگ‌هایی که در رابطه با زنان از آموزه‌های دینی و فرهنگ بومی پیروی می‌کنند به رویکرد امریکایی متمایل شوند. این داستان که یک زن سومالیایی می‌تواند به امریکا آمده و پنج زبان یاد بگیرد و هم‌نام او شرکتی تأسیس شود، می‌تواند در کشورهای دیگر حاکی از رشد زنان در محیط فمینیستی امریکا باشد و بازتاب تحسین‌برانگیزی داشته باشد. نتیجه این کار می‌تواند جاذبه فرهنگی زیادی

برای امریکا به بار آورد و در تغییر هویت دینی و فرهنگی کشورهای دیگر مؤثر باشد

جدول شماره ۷: محتوای درس ۸ کتاب ۲ امریکن هد وی

لوله کش زن / دایه مرد		
	<p>Jenny, a plumber from Detroit, says she has to fight sexism and prejudice every day in her job.</p> <p>A few years ago, while Jenny was studying psychology in college, she had a problem in her bathroom and had to call a plumber. "I watched the plumber while he was working, and I was fascinated. I wanted to learn how to do it." But she has had a lot of problems with male plumbers from the very beginning.</p> <p>Jenny says, "Some of them have been really horrible. It's been so difficult to change their negative opinion of me. They are so sure that I can't do plumbing just because I'm female. One employer told me, 'This is a job for big strong men. We don't want women here.'"</p> <p>But what do the customers think? "Oh, the customers have been great!" she says. "A lot of them actually prefer a female plumber!" Jenny loves her job. "I get so much satisfaction from plumbing. I just love fixing things!"</p> <p>What is her advice to other women who want to try non-traditional careers? "You should definitely try it, but you have to be tough," she says.</p>	<p>ص. ۶۳ جنی یک لوله‌کش خانم اهل دیترویت است. او این شغل را برای مبارزه با تبعیض، نابرابری و پیشداوری‌ها انتخاب کرده است. ابتدا مردم فکر می‌کردند چون او زن است، نمی‌تواند لوله‌کشی انجام دهد، اما اکنون مشتری‌ها او را تشویق می‌کنند</p>
<p>مقوله فرعی: برابری در انجام کار؛ توانایی انجام کارهای دشوار؛ نفی تبعیض جنسیتی؛ آزادی کنش اجتماعی؛ آزادی کنش فردی؛ برابری جنسیتی</p>	<p>مقوله اصلی: برابری؛ توانمندی؛ حمایت قانونی</p>	<p>مقوله اصلی: برابری؛ توانمندی؛ حمایت قانونی</p>
	<p>Alex Karlsson - nanny.</p> <p>Alex was an engineering student in New Zealand until three years ago, but he found a biring and decided to come to the U.S. and change careers.</p> <p>He has always loved children, and now he is a qualified male nanny (or "nanny") to 18-month-old Jack, but he has had some problems. "There is prejudice. A lot of people don't think that a man can take care of a child as well as a woman. Some nanny agencies didn't want me at all," he said. "Some parents didn't want a man taking care of their children. I had to wait nearly a year for my first job."</p> <p>But does he like his new career? "I love it!" says Alex. "Jack was 10 weeks old when I started taking care of him. I don't think it's strange to feed him and change his diaper—it's my profession. It's wonderful to be part of his development. I love playing with him, and teaching him things, too."</p> <p>What is his advice for other men who want to work in childcare? "You should go for it!" he says. "Ignore the prejudice. Just show them you can do it!"</p>	<p>ص. ۶۳ الکس کارلسون در نیوزلند مهندس بود، اما از کار خود راضی نبود از این رو تصمیم گرفت به امریکا بیاید و شغلش را عوض کند. او کار نگهداری کودکان را دوست داشت، پس تصمیم گرفت تا به عنوان «دایه مرد» مشغول کار شود. او این کار را دوست دارد و از دیگران نیز می‌خواهد تا با پیشداوری‌ها مبارزه کنند.</p>
<p>مقوله فرعی: برابری در انجام کار؛ نفی تبعیض جنسیتی؛ برابری مسئولیت خانوادگی؛ برابری جنسیتی</p>	<p>مقوله اصلی: برابری؛ حمایت قانونی</p>	<p>مقوله اصلی: برابری؛ حمایت قانونی</p>

هرچند فمینیسم لیبرال کمتر از انواع دیگر فمینیسمی به دنبال مبارزه جنسیتی است، اما پرداختن به مناقشات جنسیتی فمینیستی در حوزه کسب و کار، سیاست و علم در کتاب های درسی برای جذب مخاطب، به‌ویژه از میان زنان که بیشتر از مردان به یادگیری زبان خارجی گرایش دارند، از شگردهای قدرت نرم امریکاست.

در این درس، گرایش جنسیتی کاملاً آشکار است. دو موضوع این درس نشان می‌دهد، هیچ تفاوتی بین زنان و مردان وجود ندارد و قوانین و تقسیم کارهای موجود همه تصنعی و ظالمانه است. هم زنان می‌توانند کارهای مردانه انجام دهند و هم مردان می‌توانند کار زنانه انجام دهند. این گزاره به شکل مبارزه فرهنگی امریکایی با تبعیض جنسیتی و نابرابری بین زنان و مردان و باورهای غلط در فرهنگ‌های دیگر ترویج می‌شود. هدف از این تلاش‌ها آن است که ارزش‌ها و باورهای مخاطبان تغییر یابد و در راستای فرهنگ امریکایی الگوسازی شود. ترویج فرهنگ فمینیستی با آموزه‌های ایرانی - اسلامی کاملاً مغایرت دارد. زبان‌آموزی که با فرهنگ ایرانی اسلامی زندگی می‌کند و آموخته است که زن به دلیل مادر بودن مقام بهشتی دارد، در مواجهه با فرهنگی که زن را برای لوله‌کشی فاضلاب به خانه دیگران می‌فرستد تا نشان دهد که تفاوتی میان زن و مرد وجود ندارد، دچار سردرگمی خواهد شد.

جدول شماره ۸: فراوانی مقوله‌های اصلی و فرعی فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان

ابعاد	مقوله‌ها	واحد تحلیل ۱	واحد تحلیل ۲	واحد تحلیل ۳	واحد تحلیل ۴	واحد تحلیل ۵	واحد تحلیل ۶	واحد تحلیل ۷	جمع	درصد
آزادی	کنش اجتماعی سیاسی	*			*	*	*	*	۵	۹/۵
	کنش خانوادگی						*		۱	۵
	کنش فردی				**	*		*	۴	۷/۵
	ارتباط‌های فردی اجتماعی								۰	
	ارتباط‌های جنسی								۰	
	جمع بعد آزادی								۱۰	۷/۵
برابری	جنسیتی			*	*	*		**	۴	۷/۵
	حقوق اجتماعی-سیاسی			*	*	*	*		۴	۷/۵
	تحصیل و دانش								۰	
	کار و تجارت			*	*	*	*	**	۸	۱۵
	مسئولیت خانوادگی			*			*	*	۳	۵/۵
	جمع بعد برابری								۱۹	۳۵/۵
حمایت قانونی	نفی خشونت								۰	
	حقوق برابر با مردان								۰	
	نفی تبعیض جنسیتی				**	*	*	*	۵	۹/۵
	تجارت جنسی								۰	
	استقلال حقوقی؛ وابسته نبودن به مردان	**							۲	۴
	جمع بعد حمایت قانونی								۷	۱۳/۵

۱۱/۵	۶	*	*		*	**		*	انجام کارهای دشوار	توانمندی
۵/۵	۳				*	*	*		انجام کارهای مردانه	
۲	۱				*				انجام کارهای خشن	
۷/۵	۴					*		***	مراقبت از دیگران	
۴	۲				*		*		مدیریت و رهبری	
۳۰/۵	۱۶	جمع بعد توانمندی								

تحلیل فراوانی ابعاد فمینیسم لیبرال

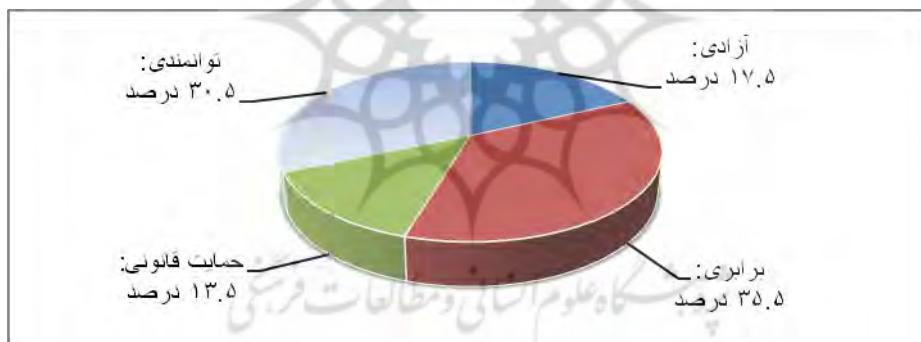
زبان انگلیسی حاکی از آن است که در این منابع تمام ابعاد فمینیسم لیبرال ترویج می‌شود. این نتیجه نشان می‌دهد که پرداختن به فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی تصادفی نیست و با برنامه انجام می‌شود. بیشترین فراوانی مقوله‌ها به ترویج بعد برابری اختصاص دارد و نشان می‌دهد که ترویج این بعد برای سیاستگذاران آموزش زبان انگلیسی اهمیت بیشتری دارد. جز مقوله برابری تحصیلی که در این منابع هیچ شاهدی از آن دیده نشد، بقیه مقوله‌های این بعد دارای فراوانی قابل توجهی هستند. بیشترین مقوله به برابری در حق کار و تجارت اختصاص دارد و رقمی معادل ۱۵ درصد از کل فراوانی مقوله‌ها را به خود اختصاص داده است.

بعد توانمندی در مرتبه دوم قرار دارد و ۳۰/۵ درصد از فراوانی مقوله‌ها را به خود اختصاص داده است. این رقم حاکی از آن است که بعد توانمندی نیز مانند بعد برابری در منابع تحقیق شده اهمیت زیادی دارد. تمام مقوله‌های فرعی این بعد در منابع وجود دارند. از میان این مقوله‌ها درصد انجام کارهای دشوار بیشتر از همه

(۱۲/۵ درصد) است و انجام کارهای خشن تنها ۲ درصد را به خود اختصاص داده است.

بعد آزادی ۱۷/۵ درصد از کل فراوانی مقوله‌ها را تشکیل می‌دهد و نزدیک به نصف فراوانی دو بعد پیشین را دارد. به همین دلیل اهمیت ترویج آن کمتر از دو مورد پیشین است و در این منابع اصرار زیادی برای ترویج آن وجود ندارد، هرچند از آن غفلت نشده است و در مواردی، به‌ویژه در ارتباط با آزادی کنش اجتماعی و فردی، این مقوله نیز ترویج شده است.

بعد حمایت قانونی نیز مانند بعد برابری از فراوانی کمی (معادل ۱۳/۵ درصد) برخوردار است و در جایگاه آخر قرار دارد. با وجود این مقوله نفی تبعیض جنسیتی که از مبانی مهم فمینیسم رادیکال است، بیشترین فراوانی (معادل ۹/۵ درصد) را به خود اختصاص داده است.

شکل شماره ۲. نمودار فراوانی ابعاد فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی

بحث و نتیجه‌گیری

این تحقیق با هدف تحلیل فرهنگی فمینیسم لیبرال در منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی و آسیب‌های فرهنگی که بر جامعه زبان‌آموزان وارد می‌کند، انجام شد. ابتدا مبانی فمینیسم لیبرال از ادبیات و تحقیقات مربوط به این حوزه استخراج و در

نمودار ابعاد و مؤلفه‌ها قرار داده شد. این نمودار دارای چهار بعد برابری، توانمندی، آزادی و حمایت قانونی است. هرکدام از این ابعاد دارای پنج مؤلفه است و در مجموع بیست مؤلفه فمینیسم لیبرال را تشکیل می‌دهد.

از نمودار ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال به عنوان مرجع تحلیل محتوای منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی استفاده شد. سه مجموعه آموزش زبان انگلیسی امریکایی براساس فراوانی کاربری در آموزشگاه‌های زبان انگلیسی برای تحلیل محتوا انتخاب شد و مطالب مربوط به ترویج فمینیسم لیبرال از آنها استخراج و تحلیل شد. پس از تحلیل محتوای هرکدام از واحدهای تحلیل، تحلیل فرهنگی آن انجام شد و آسیب‌های فرهنگی آن در مقایسه با فرهنگ اسلامی - ایرانی توضیح داده شد.

پس از تحلیل محتوا و استخراج ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم رادیکال، فراوانی آنها در منابع انتخابی محاسبه و درصد فراوانی آنها به دست آمد. نتایج تحقیق حاکی از این بود که از میان ابعاد چهارگانه فمینیسم لیبرال، بعد برابری از بیشترین فراوانی (۳۵/۵ درصد) برخوردار است. جایگاه دوم به بعد توانمندی اختصاص دارد (۳۵/۵ درصد). دو بعد آزادی و حمایت قانونی در جایگاه سوم و چهارم قرار گرفته و دارای اهمیت کمتری بودند.

همانطور که جدول (۸) نشان می‌دهد، منابع آموزش زبان انگلیسی امریکایی ابعاد و مؤلفه‌های فمینیسم لیبرال را ترویج می‌کنند. این کار از نظر فرهنگی بر زبان‌آموزان تأثیر می‌گذارد و آنها را از فرهنگ بومی خود دور می‌کند. مقوله کار و تجارت برابر برای زنان ۱۵ درصد از فراوانی کل مقوله‌ها را در بر می‌گیرد که نشانگر اهمیت این مقوله در فمینیسم لیبرال است. تأکید بر انجام کارهای دشوار نیز که در فمینیسم لیبرال بسیار مورد تأکید است، در این منابع ۱۱/۵ درصد از فراوانی را در بر دارد.

آزادی کنش اجتماعی نیز ۹/۵ درصد از فراوانی مقوله‌ها را داراست و در این منابع اهمیت بسیاری دارد. به همین ترتیب نفی تبعیض جنسیتی نیز از اهمیت زیادی برخوردار است و ۹/۵ درصد از فراوانی کل مقوله‌ها را تشکیل می‌دهد. در مرتبه‌های بعدی، مقوله‌هایی مانند آزادی کنش فردی، برابری جنسیتی، برخورداری از حقوق اجتماعی سیاسی برابر و توانمندی مراقبت از دیگران قرار دارند که هرکدام ۷/۵ درصد از فراوانی کل مقوله‌ها را دارا هستند و اهمیت زیادی دارند. آگاهی از این رویکرد به دست‌اندرکاران امور فرهنگی، به‌ویژه سیاستگذاران آموزش زبان انگلیسی کمک می‌کند تا متناسب با ترفندهای امریکا، اقدامات آگاه‌کننده و مصونیت‌بخش لازم را انجام دهند تا اهداف دشمنان فرهنگی ملت ایران به نتیجه نرسد.

منابع

- ۱- باخیشی؛ قادین (۱۳۹۱)، فمینیسم رادیکال، سایت شبکه جهانی: [http: Azerfem1.blogfa.com..](http://Azerfem1.blogfa.com..)
- ۲- تاج‌آبادی؛ فرزانه و آقاگل‌زاده؛ فردوس (۱۳۹۰)، آموزش زبان‌های خارجی در پرتو چالش‌های تدریس فرهنگ، پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، دوره ۱، شماره ۱، ص. ۵۹-۷۳.
- ۳- تانگ؛ روزمری (۱۳۸۷)، نقد و نظر: درآمدی جامع بر نظریه‌های فمینیستی، ترجمه: منیژه نجم عراقی، نشر نی.
- ۴- تانسن؛ ورنر (۱۳۸۲)، زن در جستجوی رهایی، روشنگران و مطالعات زنان، ترجمه: شهلا لاهیجی و فریده عصارپور.
- ۵- جوادی آملی؛ عبدالله (۱۳۸۰)، زن در آینه جلال و جمال، مرکز نشر اسراء.
- ۶- حاجی رستم‌لو؛ قدرت (۱۳۸۵)، جایگاه فرهنگ در آموزش زبان‌های خارجی، مجله علوم انسانی، شماره ۷۲.

- ۷- خراسانی؛ رضا (۱۳۸۹)، جایگاه و نقش قدرت نرم فرهنگی در سیاست خارجی و تأثیر آن بر روند تحولات جهانی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۴۱.
- ۸- ستاری؛ جلال (۱۳۷۳)، سیمای زن در فرهنگ ایران، نشر مرکز.
- ۹- شباهنگ؛ راحله (۱۳۸۶)، وضعیت اشتغال زنان در جهان، پایگاه شبکه جهانی کار، اشتغال، کارآفرینی.
- ۱۰- مریدی؛ بهزاد (۱۳۹۲)، زبان انگلیسی و ارزش‌های فرهنگی، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- ۱۱- منصورنژاد؛ محمد (۱۳۸۴)، نقش زنان تحصیل کرده در تشکیل و تحکیم خانواده، بانوان شیعه، شماره ۳.
- ۱۲- موحدی؛ آمنه (۱۳۸۵)، عظمت زن در فرهنگ وحی، سایت موسسه فرهنگی بشارت.
- ۱۳- ندیری ابیانه؛ فرشته (۱۳۸۴)، زن، اشتغال و فرهنگ، بانوان شیعه، شماره ۳.
- ۱۴- نظری؛ سارا و نظری؛ محمود (۱۳۹۰)، توانش بین فرهنگی در آموزش زبان های خارجی، چالش یا ضرورت، پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، دوره ۱، شماره ۲.

- Abbey, Ruth ( ). **The Return of Feminist Liberalism.** Montreal & Kingston: McGill-Queens University Press.
- Bailey, R.W. and M. Gorchach (eds.) ( ). **English as World Language.** University of Michigan Press.
- Birch, G & Liyanage ( ). **TESOL: Trojan horse of globalization.** Crowne Plaza Surfers Paradise.
- Cem and Alptekin, Margaret ( ). The Question of Culture: EFL Teaching in Non-English speaking countries. **ELT Journal**, Volume /
- Cudd, Ann ( ). **The Paradox of Liberal Feminism: Preference Rationality, and Oppression.** In Baehr ( ):
- David Rothkopf ( ), In Praise of Cultural Imperialism? **Foreign Policy**, Number .
- Encyclopedia Britannica ( ). Feminism. **Encyclopedia Britannica article.**

- Friedan, Betty ( ). Women's Movement. **Encyclopedia Britannica article.**
- Hampton, Jean ( ). **Feminist Contractarianism.** In Antony and Witt ( ): .
  - Ivanov, Igor ( ). **International Security in the Era of Globalization.** <http://www.global policy forum.com..>
  - Lewis, Jone Johnson ( ). **What Is Feminism?** <http://www.about.com>.
  - Mastin, Luke ( ). **Feminism.** The Basics of Philosophy.
  - Mead, Walter Russell ( ). America's Sticky Power, **Foreign Policy**, No. March/April ( ).
  - Meyers, Diana ( ). **Gender in the Mirror: Cultural Images and Women's Agency.** New York: Oxford.
  - Nussbaum, Martha C. (b). The Future of Feminist Liberalism. Proceedings and Addresses of the **American Philosophical Association** : .
  - Okin, Susan ( ). Political Liberalism, Justice and Gender. **Ethics** : .
  - Oxended, Clive Christiana Lathman-Koening and Seligson, Paul ( ). **American English File.** Oxford University Press.
  - Soars, John and Liz ( ). **American Headway**, Second Edition. Oxford University Press.
  - Stanford Encyclopaedia of Philosophy (copyright, ( ). **Liberal Feminism.** Stanford University.
  - VOA. **VOA English Learning** (-), Uploaded in YouTube - .
  - Webb, K. Adam ( ). **Beyond the Global Culture War.** Routledge.
  - Wright M. O Dougherty Crawford E. & Del Castillo D. ( ). Childhood emotional maltreatment and later psychological distress among college students: The mediating role of maladaptive schemas. **J of child abuse and neglect**, volume , issue , pages - .